

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 127, ЧИСЛО 2, П'ЯТНИЦЯ, 10 СІЧНЯ 2020 РОКУ

1893

Vol. 127, No. 2, FRIDAY, JANUARY 10, 2020

\$2.00

Засновано організацію „Україна-2050“

Зустріч у Міністерстві закордонних справ України (зліва): Мирон Найда, Оксана Дука, Теона Кахіані, Євген Чолій, Лариса Дір та Василь Боднар. (Фото: СКУ)

Мирон Найда

ТОРОНТО. – 15-23 грудня 2019 року президент громадської організації „Україна-2050“ Євген Чолій відвідав Україну, щоб започаткувати діяльність нової неурядової організації та провести зустрічі з провідниками Церков,

урядовцями та представниками суспільства.

Під час цих зустрічей Е. Чолій представив цілі та завдання „Україна-2050“ та обговорив напрями праці на перше півріччя цього року, які включають

(Закінчення на стор. 4)

В Ірані розбився український літак

На летовищі „Бориспіль“ вшанували залозу літака, який розбився у Тегерані. (Фото: Володимир Рунець)

ТЕГЕРАН. – 8 січня після злету з міжнародного летовища Імам Хомейні пасажирський літак Боїнг 737-NG авіокомпанії Міжнародні авіолінії України (МАУ) зазнав катастрофи і впав поблизу летовища. Літак виконував рейс PS 752 Тегеран-Київ. Пассажири та залоза загинули.

На борту перебувало 11 громадян України (два пасажири та дев'ять членів залози), 82 – Ірану, 63 – Канади, 10

– Швеції, чотири – Афганістану, три – Німеччини, три – Великої Британії. Разом 176 осіб.

Президент України Володимир Зеленський висловив щирі співчуття рідним та близьким усіх пасажирів і членів залози. Він заявив, що українські фахівці експертної та пошуково-рятувальної груп будуть залучені до розслідування, ідентифікації та вивезення тіл українців, загиблих у катастрофі літака. До Ірану негайно відбув літак з фахівцями Державної служби з надзвичайних ситуацій та інших структур. Проводяться постійні консультації з чужоземними партнерами України з метою встановлення причин трагедії.

Міністерство закордонних справ України висловило щирі співчуття рідним і близьким загиблих. Україна готова максимально долучитися до розслідування причин катастрофи у відповідності до норм міжнародного права, зокрема, Чиказької конвенції.

Посли країн „Великої сімки“ в Україні висловили глибокі співчуття рідним та близьким загиблих у катастрофі літака авіокомпанії МАУ. Президент Ірану Хасан Рухані теж висловив співчуття родинам загиблих. Секретар Ради Національної Безпеки і Оборони Олексій Данілов закликав засоби масової інформації не давати передчасну оцінку причин авіокатастрофи. Він зазначив, що окремі засоби інформації, особливо телебачення, вже дають свої оцінки ситуації, з'явилась велика кількість „фахівців“, які дають свої висновки.

Деякі фахівці в авіаційній галузі ставлять під сумнів заяви представників Ірану, котрі одразу ж заявили, що причиною катастрофи стала несправність двигуна українського лайнера. Є й такі, хто не виключає

(Закінчення на стор. 7)

Відзначили день народження Бандери

Вшанування пам'яті провідника ОУН Степана Бандери на Хрещатику. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 1 січня вшанування пам'яті провідника ОУН Степана Бандери відбулося у Києві, Львові, на його батьківщині у Старому Угринові, багатьох містах України.

У столиці традиційна смолоскипна хода розпочалася у парку Тараса Шевченка і пройшла до будівлі міської адміністрації, де відбулося патріотичне віче, по завершенню якого учасники разом виконали державний гімн України.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зеленський закликав до співпраці

МАСКАТ, Оман. – 6 січня Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з Виконавчим президентом Державного генерального резервного фонду Султанату Оман Абдулсаламом аль-Муршиді. Вони обговорили торговельно-економічну та інвестиційну співпрацю України й Оману та констатували, що нинішній рівень двостороннього інвестиційного співробітництва не відповідає наявному потенціалу, зокрема у порівнянні з динамічним зростанням торговельних відносин, і погодилися з необхідністю його активізації. Оманська сторона прийняла запрошення відвідати Україну для ознайомлення з перспективними проєктами та напрямками співпраці. В. Зеленський прилетів до Омани рейсовим літаком за власні гроші. („Укрінформ“)

■ 100 українців утримує Росія

КИЇВ. – Близько 100 громадян України незаконно утримують в ув'язненні в Російській Федерації, повідомило 6 січня Міністерство закордонних справ (МЗС) України. У міністерстві наголосили, що з огляду на це, пріоритетним його завданням у 2020 році є повернення всіх українських політичних в'язнів додому. Також у МЗС України закликали міжнародну спільноту не послаблювати тиск на Росію доти, доки не будуть звільнені всі українські політичні в'язні, які перебувають за ґратами в Росії і на тимчасово окупованих українських територіях. (МЗС України)

■ Кожен вшановує своїх героїв

КИЇВ. – Посли Польщі та Ізраїлю Бартош Ціхоцький й Джоель Ліон зробили спільну заяву, в якій різко засудили вшанування в Україні постатей та історичних подій, „які потрібно раз і назавжди засудити“. Кожен народ і кожна держава самостійно визначає і вшановує своїх героїв. Так у Міністерстві закордонних справ (МЗС) України 4 січня відреагували на обурення послів Ізраїлю і Польщі з приводу вшанування в Україні Степана Бандери. „Відродження і збереження національної пам'яті українського народу – один із пріоритетних напрямків державної політики України. Кожен народ і кожна держава самостійно визначає і вшановує своїх героїв, – зазначила прес-секретар МЗС України Катерина Зленко. – Ми повинні запобігати будь-яким спробам спровокувати напруження в двосторонніх відносинах, зокрема на тлі різночитань і підходів до історичної пам'яті. Цивілізовані нації повинні виходити з принципу вшанування всіх загиблих, а дискусії в цій сфері повинні тривати на рівні істориків і експертів, а не політиків“. (МЗС України)

■ Прокуратура завершила розслідування

КИЇВ. – 3 січня Бориспільська місцева прокуратура завершила досудове розслідування за фактом сутички між колишнім народним депутатом Олегом Ляшком та чинним народним депутатом Андрієм Герусом. Встановлено, що у листопаді 2019 року О. Ляшко разом з іншою особою, перебуваючи у залі офіційних делегацій летовища, нанесли тілесні ушкодження А. Герусові у зв'язку з його державною діяльністю. Визнано зібрані докази достатніми для складання звинувачувального акту. У прокуратурі зазначили, що в разі доведення вини колишнього депутата, йому загрожує до семи років позбавлення волі. („Укрінформ“)

■ Боржників не випустять з України

КИЇВ. – У базах даних прикордонників є інформація про 120 тис. людей, яким обмежили виїзд з України через несплату аліментів. Про це 2 січня повідомила Державна прикордонна служба України. Прикордонники радять українцям ретельно готуватися до подорожей та перед поїздкою цікавитися, чи не мають вони обмежень у виїзді за межі України. З 2018 року в Україні почала діяти більш жорстка відповідальність для боржників аліментів. Ті, хто не сплачує аліменти понад шість місяців, не можуть виїжджати за кордон, керувати автомобілем, користуватися зброєю та полювати. (BBC)

Новорічне привітання Президента Зеленського

В останні хвилини 2019 року Президент України Володимир Зеленський у своєму новорічному привітанні закликав українців об'єднатись, незалежно від уподобань, ідеалів чи мови спілкування. Свої вітання також висловили Прем'єр-міністр Олексій Гончарук, перший Президент України Леонід Кравчук, Представник президента у Верховній Раді Руслан Стефанчук. Українців також привітали українські спортсмени та музиканти. Всі вони бажали Україні миру, а Криму повернутись додому. У привітанні президент вжив вислови російською, кримськотатарською та угорською мовами. Співачка Джамала привітала українців кримськотатарською мовою. Нижче вміщено повний текст привітання В. Зеленського.

Дорогі українці!

Зазвичай у новорічному привітанні президенти розповідають нам про зростання ВВП, падіння інфляції, імплементацію, диверсифікацію та інші дуже незрозумілі терміни. Одним словом переконають, що насправді ми почали жити краще, просто покищо ви цього не помітили і тому дуже часто під час звернення президента ми вимикаємо звук. Чекаємо поки він закінчить свою казку, щоб нарешті перейти до шампанського, канапок зі шпротами та олів'є.

Сьогодні буде інакше. Давайте сьогодні кожен чесно відповідь сам собі на важливе питання: хто я? Президент України, успішний адвокат, звичайна домогосподарка, студент-філософ із Могилянки, агроном з Черкащини. Хто я? Колишній фотограф, який захищає країну на сході? Колишній фізик, який миє посуд в Італії? Чи колишній хемік, який буде висотку в Новосибірську? Донецький лікар, який переїхав і відкрив власну практику? Чи вчитель з Луганська, який переїхав, два роки таксував і врешті повернувся назад? Хто я? Той, хто 10 років живе за кордоном і любить Україну в Інтернеті? Той, хто втратив все в Криму, та почав все з нуля в Харкові? Тівець, який мріє втекти з країни? Чи полонений, який мріяв повернутися додому?

Хто я? Житель Франківська, який захищає свою рідну мову? Уродженець Гурзуфа, який береже свою рідну мову? (Вимовлено кримськотатарською мовою. – Ред.) Житель Берегова, який береже свою рідну мову? (Вимовлено угорською мовою. – Ред.) Або житель Краматорська, який розмовляє своєю рідною моовою? (Вимовлено російською мовою. – Ред.) Той, хто вивчив українську? Бо це нормально знати державну мову. Чи той, хто не хоче цього робити? Хто я? Той, хто сплачує податки? Хто підрізає на дорозі? Тримає вдома собаку? Рудий? Мусульманин? Має вади слуху? Ненавидить оливки? Ліберал? Відмінник? Не дивився „Гру престолів“? Сангвінік? Веґан? Козеріг? Не поступається місцем у метро? Донор крові? Відмовився від пластику?

Це кожен із нас. Це українці. Такі як є. Не ідеальні і не святі. Тому що просто люди. Живі. Зі своїми недоліками і „тарганями“. Але в нашому пашпорті не вказано правильний чи неправильний українець. Немає рядка „патріот“, „малорос“, „ватник“ чи „бандерівець“.

Газові переговори завершені

ВІДЕНЬ. – 30 грудня 2019 року Україна підписала мирову угоду із „Газпромом“ і вже не вимагає кари 7.4 млрд. дол. Від України угоду підписав Міністер юстиції Денис Малюська, від „Газпрому“ – заступник голови правління компанії Катерина Бурмістрова.

У січні 2016 року Антимонопольний комітет України оштрафував „Газпром“ на майже 86 млрд. грн. за зловживання монопольним становищем на ринку транзиту газу через українську газотранспортну систему (ГТС) в 2009-2015 роках. З урахуванням кари за прострочення оплати сума зросла в два рази, до 172 млрд. грн. „Газпром“ з цим не погоджувався і оскаржував кари у судах, зокрема, в Арбітражному суді Женеви.

Про завершення переговорів повідомив керівник компанії „Оператор газотранспортних системи України“ Сергій Макогон: „Сьогодні ми закінчили практично цілодобовий чотириденний переговорний марафон у Відні. Підписання мирової угоди було однією із умов укладення нового контракту на транзит російського газу територією України. 20 грудня представники України та Росії підписали протокол, в якому узгодили головні пункти майбутньої газової співпраці двох країн. Тоді ж сторони заявили, що мають підписати офіційний контракт на постачання газу до

Там написано: „Громадянин України“, який має права і обов'язки. Ми з вами дуже різні.

То хто ж ми? 73 відс., які обрали президента. 25 відс., які його не сприймають. Чи ті, хто не ходив на вибори? Ті, хто відзначає Різдво 25 грудня? Чи ті, хто 7 січня? Хто знайомий 100 років? Чи ті, хто зустрівся 2014-го? Ті, хто зробили найбільший у світі літак, і хто ставить заглушку замість ремня безпеки? Читаємо Жадана чи слухаємо Марув? Дивимось „Іронію долі“ чи „Сам удома“. Вболіваємо за „Динамо“ чи „Шахтар“? Чи разом за Ломаченка та Усика. Ті, хто святкує 8 березня? Чи навпаки вважає його пережитком „совка“? Ідемо в неділю до церкви чи нічого не робимо у суботу? Ми ті, хто каже: „Я тебе кохаю“ или „Я тебе люблю“. Все це і є ми.

І як же нам, таким різним, жити далі разом? Відгородитися? Відгородитися величезним парканом? Хто переконав нас, що наші відмінності мають значення? А раптом це не так? Уявіть собі, хіба нас мало що об'єднує? Ми однаково пишаємось великими українцями. Чи перестали б їх поважати, дізнавшись за кого на виборах голосували б Шевченко чи Леся Українка? Якби Скворода чи Хмельницький мали б різні погляди щодо НАТО? Нам було б важливо, до якої церкви ходять Каденюк та Лобановський? Що думають Антонов чи Корольов щодо розмитнення автомобілів? І як Ступка чи Биков ставляться до „нормандського формату“? Ми цінуємо їх за інше, бо цінуємо ми насправді інше.

Ми однаково раділи, коли наші вийшли на „Евро“. Однаково посміхаємось, ідучи рівною дорогою. Однаково радіємо народженню первістка. І не важливо хлопчика чи дівчинки. Ми щасливі, якщо закохані хоч у Слов'янську, хоч у Дрогобичі. І хрести на могилах наших солдат що в Тернополі, що у Кривому Розі не змагаються в патріотизмі. А коли повернулися наші моряки та наші полонени, ми плакали від щастя всі і україномовні, і русскоговорящие, і звичайна домогосподарка, і успішний адвокат, і президент України.

У нашій історії чимало епізодів, що нас об'єднують. Та ми навчились бути єдиною країною епізодично. У новому році нам треба бути єдиною країною щодня. Це має стати нашою національною ідеєю. Навчитися жити разом у повазі заради майбутнього своєї країни. Адже ми уявляємо його однаково – це успішна та квітуча країна, де немає війни, країна, яка повернула своїх людей і свої території. Де не важливо як названа вулиця, бо вона освітлена та заасфальтована. Де немає різниці, біля якого пам'ятника ти чекаєш дівчину, в яку ти закоханий. Якщо ми бачимо майбутнє однаково, це повинно нас об'єднати.

Дорогі українці! У новому 2020 році я бажаю всім нам поважати один одного, бути здоровими, мати достаток і багато приводів посміхатися. Бажаю всім гарно відпочити, виспатись, не переїсти і, звичайно, легкого та приємного запаморочення на ранок. Миру всім нам. Давайте пам'ятати, що любити Україну означає любити всіх українців, в якому б куточку нашої країни вони б не народились.

29 грудня цього року, але переговори затяглися“.

Україна і Росія домовилися про гарантовані обсяги транзиту російського газу на найближчі п'ять років – перший рік 65 млрд кубометрів, наступні – по 40.

До Нового року російська компанія заплатить Україні відсуджені в Стокгольмі 2.9 млрд. дол., але Україна відмовляється від позовів на понад 10 млрд. дол. 27 грудня Президент України Володимир Зеленський привітав отримання компанією „Нафтогаз України“ 2.9 млрд. дол. компенсації від „Газпрому“ за рішенням Стокгольмського арбітражу. Гроші вже на українських рахунках.

В Україні найбільше критикували дуже незначні обсяги транзиту газу, які практично не даватимуть Україні прибутків, а також відмову від майбутніх позовів проти „Газпрому“.

„Нафтогаз“ і „Укртрансгаз“ підписали угоду про створення спільної робочої групи з п'ятьма провідними європейськими операторами, зацікавленими в подальшій участі в управлінні українською ГТС. До робочої групи входять „GRTgaz SA“ (Франція), „NV Nederlandse Gasunie“ (Нідерланди), „Snam SpA“ (Італія), „Eustream.sk“ (Словаччина) і „Fluxys SA“ (Бельгія). („Укрінформ“, BBC)

ТОЧКА ЗОРУ

Газета В'ячеслава Чорновола „Час-Тайм”
– нове слово в українській журналістиці

Віктор Каспрук
Радіо Свобода

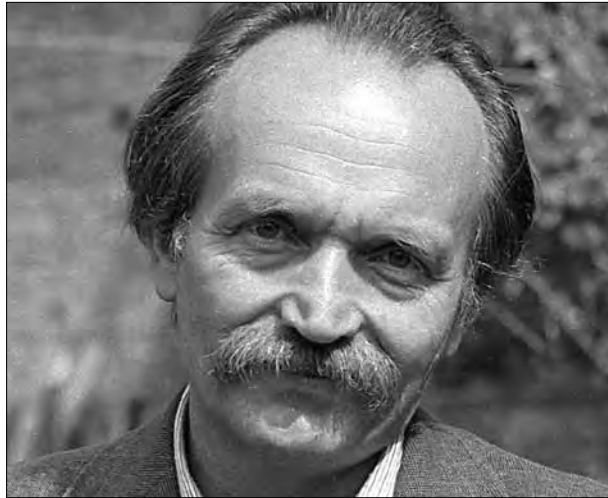
Наприкінці грудня 2019 року виповнилося 25 років з дня нульового (пробного) випуску газети В'ячеслава Чорновола „Час-Тайм”. Ця дата якось пройшла повз увагу української громадськості.

І хоча перше число газети „Час-Тайм” вийшло 6 січня 1995 року, але датою початку її виходу закономірно можна вважати саме грудень 1994 року.

Газета „Час-Тайм” стала абсолютно новим явищем в українській журналістиці часів початку відновлення незалежності Української держави.

Можливо, зараз не всі пам'ятають, що саме з „Час-Тайм”, яку видавав В. Чорновіл, була пов'язана одна з перших спроб національно-демократичних сил

(Закінчення на стор. 7)

В'ячеслав Чорновіл (Фото: archivelviv.gov.ua)

АНАЛІЗА

Квантовий стрибок Зеленського

Мирослава Пеца
BBC

Перемога Володимира Зеленського над чинним президентом Петром Порошенком була приголомшливою і беззаперечною. Вчорашній актор взяв гору над досвідченим політиком у всіх регіонах України, окрім Львівської області. Перекопати виборця П. Порошенкові не допомогла й згадка про країну-агресора. Напередодні другої тури президентських виборів з'явилися реклямні банери з портретами П. Порошенка і Володимира Путіна та підписами „21 квітня. Вирішальний вибір”.

В оточенні тодішнього президента прямо заявляли: „Порошенко – єдиний, хто здатен прямо дивитися Путіну в очі та не прогнутися під нього”. У відповідь В. Зеленський зажадав від П. Порошенка вибачень за закиди в малоросійстві та викликав на дебат на Олімпійський стадіон. І виграв їх. Свідками перемоги вчорашнього актора стали мільйони людей, які стежили за словесним поєдинком в прямому телеетері. BBC дослідила шлях В. Зеленського від головного українського гумориста до головнокомандувача воюючої держави.

Наприкінці 2018 року вздовж доріг в Україні з'явилися стенди з написами „Президент – слуга народу. Незабаром”. У січні вже писали: „Слуга народу – президент. Як не крути”. Рекляма спантеличила українців. Чи це була реклама третього сезону серіалу „Слуга народу”, в якому В. Зеленський виконав головну роль і прем'єру якого запланували акурат перед першим туром президентських виборів? А чи означали щити, що актор таки зважився на крок, у якому його підозрювали інші кандидати, – балюватися в президенти України?

У новорічну ніч В. Зеленський оголосив, що йде у президенти. Зробив він це у вигляді новорічного привітання у ті самі хвилини, коли решта українських телеканалів показувала традиційне новорічне привітання Президента П. Порошенка.

Не всі серйозно поставилися до новорічної заяви-привітання В. Зеленського. Багатьом українцям, включно з відомими журналістами та політиками, знадобилися тижні, якщо не місяці, щоб усвідомити: висунення коміка у керманічі держави – це не жарт.

Опитування за травень 2018 року виявило В. Зеленського серед п'ятірки потенційних лідерів на посаду президента. Тоді він ненабагато відставав від Юлії Тимошенко, а П. Порошенкові, Святославу Вакарчукові та Анатолієві Гриценкові поступався з ще меншим відривом, буквально в межах статистичної похибки.

У грудні 2018 року в опитуванні В. Зеленський опинився на другому місці – між Ю. Тимошенко і П. Порошенком. Привітання з Новим 2019 роком все змінило. І вже в дослідженні за січень-лютий 2019 року В. Зеленський упевнено посів перше місце серед кандидатів у президенти, випередивши П. Порошенка

на майже 6 відс. Далі цей розрив лише збільшувався.

Важливу роль у успіху його походу на Банкову зіграло не лише свіже обличчя нового політика, не лише його роля справедливого президента з народу в серіалі, який розмивав межі між Зеленським-актором та Зеленським-кандидатом, але й нестандартний спосіб ведення кампанії. Штаб кандидата зробив ставку на апелюванні до молодого електорату через соціальні мережі, максимально зменшивши безпосереднє спілкування В. Зеленського з клясичною пресою.

І справді: навіщо вступати у дискусії з різного ступеню скомпрометованими довгожителами української політики, давати нескінченні інтерв'ю, якщо й без того медійній впізнаваності В. Зеленського може позаздрити будь-який кандидат? Чи не розумніше – зекономити сили і доносити вістки через недооцінені суперниками соціальні мережі, а звичайний телеканал зберегти для показу серіалу?

В. Зеленський, який оголосив про початок політичної кар'єри в новорічну ніч, менш як за чотири місяці з результатом у 73 відс. переміг на виборах чинного президента. І встановив цим рекорд. Він звернувся до колишніх республік СРСР із вигуком: „Подивіться на нас – усе можливо!”.

Для В. Зеленського й справді багато що ставало можливим. Дуже скоро досвідчені українські політики розгублено коментуватимуть майбутні кроки нового президента: „А так можна було?”. Виявилось, що можна.

В інавгураційній промові 20 травня 2019 року В. Зеленський у жартівливій манері, але на повному серйозі оголосив про розпуск Верховної Ради восьмого скликання. І Конституційний суд України визнав таке рішення конституційним. Парламентські вибори 21 липня 2019 року зацементували положення В. Зеленського: пропрезидентська партія отримала 254 місця у Верховній Раді з 424-ох. Тобто стала більшістю, чи то пак „монобільшістю”. Потреба в коаліції для „Слуги народу” відпала.

Партія „Слуга народу” спромоглася отримати надзвичайний результат на виборах і викинути з парламенту цілу плеяду старих політиків, наприклад, депутата шести скликань Сергія Ківалова.

Дев'ять скликання Верховної Ради у перший же день роботи сформувало новий уряд. На другий пленарний день депутати скасували депутатську недоторканність. За небачену швидкість в ухваленні законів цей процес нарекли „шаленим принтером” та „турборежимом”. За півтора місяця до завершення року Рада ухвалила бюджет на 2020 рік.

Утім, головна битва року – за земельну реформу – лишалася попереду. Відкритий ринок землі був однією з головних передвиборчих обіцянок В. Зеленського. У листопаді 2019 року лише 22 відс. українців підтримували скасування мораторію на продаж землі.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ США дадуть зброю Україні

КИЇВ. – Між Україною і США тривають обговорення про те, яке конкретно озброєння потрібне Україні, але й надалі США постачатимуть протикорабельні ракети, дрони та радіокомунікаційне обладнання. Про це заявив 5 січня колишній тимчасово повірений у справах США у Києві Вільям Тейлор. Він наголосив, що Конгрес США вже затвердив конкретні системи озброєння. („Укрінформ”)

■ Зросла мінімальна платня

КИЇВ. – З 1 січня мінімальна платня в Україні зросла до 4,723 грн., або 199 дол. Україна вперше з 2008 року випередила Білорусь та Росію за рівнем мінімальної платні. Заступник міністра розвитку економіки Сергій Ніколайчук назвав кілька факторів, які дозволили Україні нівелювати відставання за останні роки. Серед них – стійкі темпи зростання валового внутрішнього продукту (ВВП) з 2016 року, „підігрівання” ринку праці процесами міграції та підвищення соціальних стандартів. З 1 січня мінімальна платня в Росії становить близько 196 дол., у Білорусі – майже 178 дол. За даними Світового банку, у 2018 році ВВП на душу населення в Україні становив 3,095 дол., у Білорусі – 6,290, а в Росії – 11,289. Дані за 2019 рік наразі немає. (Радіо Свобода)

■ Перенесення дат не на часі

КИЇВ. – 4 січня Митрополит Епіфаній заявив: „Український народ, ми бачимо, покищо не готовий до календарної реформи. Коли всі православні об'єднаються, тоді буде легше ухвалити відповідне рішення. Багато звикли вже до певної дати. Потрібно провести велику просвітницьку роботу. І зараз в єпархіях ми проведемо відповідне опитування, побачимо, який відсоток за перенесення, який відсоток проти. Будемо аналізувати, будемо працювати. І в майбутньому, я думаю, це питання буде вирішене позитивно”. За даними опитування соціологічної групи „Рейтинг”, оприлюдненими 24 грудня 2019 року, 25 відс. опитаних українців підтримують ідею перенести святкування Різдва з 7 січня на 25 грудня, 64 відс. проти такої ідеї, ще 7 відс. зазначили, що їм байдуже це питання, і 4 відс. не змогли відповісти. (Радіо Свобода)

■ Попрощалися з учасником бою УПА

РІВНЕ. – 3 січня помер останній учасник першого бою УПА проти німецьких окупантів Степан Бакунець (уроджений Олександр Шмалюк) Понад 70 років він прожив під вигаданим прізвиськом. Народився О. Шмалюк у 1925 році на Поліссі, 17-річним став вояком сотні Григорія Перегійняка („Коробки”). В її складі 8 лютого 1943 року брав участь у першому бою УПА проти німців, звільнивши заручників із комендатури містечка Володимирець на Рівненщині. У 1944 році натрапив на засідку НКВД і назвався Степаном (на честь Бандери) Бакунцем. Пройшов табори Казахстану і Колими. У 2019 році С. Бакунця було нагороджено орденом „За заслуги” III ступеня. („Укрінформ”)

■ Філарет перебуває у самоізоляції

КИЇВ. – Почесний патріарх Філарет є архиєреєм Православної Церкви України (ПЦУ), але перебуває в стані самоізоляції. Про це заявив 3 січня предстоятель ПЦУ Епіфаній. „Рішення щодо статусу митрополії і визнання з боку Константинополя було ухвалене саме Почесним патріархом Філаретом. Якби він тоді не погодився на такий статус, то, відповідно, не було б Об'єднавчого собору, ми не отримали б і Томосу. Але він підписав відповідні документи і провів помісний собор Київського Патріархату, який розпустив усі структури”, – наголосив Митрополит Київський і всієї України Епіфаній. За його словами, всі структури Київського Патріархату повністю ліквідовані, цієї церкви вже немає, тому що вона лягла в основу єдиної визнаної помісної Православної Церкви. („Укрінформ”)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Більше жінок в медичних школах

ВАШІНГТОН. – При кінці 2019 року Асоціація Американських Медичних Коледжів (ААМС) оприлюднила статистику, яка вказує що число студенток (50.5 відс.) вперше перевищує студентів у медичних школах США. Чоловіки тепер творять 65 відс. усіх лікарів країни. Хоч число аплікацій до медичних шкіл у США зростає, ААМС обчислює, що до 2030 року в країні бракуватиме 122 тис. лікарів. („The Philadelphia Inquirer“)

■ Китай здійснив космічний запуск

ПЕКІН. – Китай 27 грудня 2019 року здійснив перший запуск потужної ракети-носія „Чанчжен-5“ з телекомунікаційним сателітом на борту. Це вже третій запуск ракети такої серії – після успішного в 2016 році і невдалого в 2017 році. За запуском ракети стежили тисячі місцевих жителів, і його також передавали в інтернеті. Офіційні особи китайського космічного агентства заявили, що в цьому польоті будуть випробовувати ключові технології для майбутніх місій. Останнім часом влада Китаю вкладає значні кошти в розвиток космічної індустрії. Китай, зокрема, бере активну участь в нових проєкті – не пізніше ніж у 2030 році країна планує запустити на Місяць пілотовану місію, а згодом побудувати на ній базу. (Радіо Свобода)

■ Уряд не винний у смерті дітей

ВАШІНГТОН. – Генеральний інспектор Департаменту Національної Безпеки (DHS) 20 грудня 2019 року оприлюднив звіт, в якому стверджує, що смерть двох затриманих дітей-мігрантів у грудні 2018 року не була спричинена недбалістю DHS. Критики кажуть, що притримані нелегальні мігранти з Центральної Америки перебувають у незадовільних, нездорових і небезпечних обставинах, бо уряд не може собі дати ради з великою кількістю мігрантів. Але інспектор ствердив, що смерть семилітньої дівчинки й восьмилітнього хлопця на кордоні США з Мексико наступила з природних медичних причин. („Associated Press“)

■ Мігранти мають водійські права

ЕЛІЗАБЕТ, Нью-Джерсі. – Нью-Джерсі став 14-им штетом, в якому закон дозволяє нелегальним мігрантам отримати водійські права. Демократичний губернатор Філ Мирфі підписав цей законопроект 19 грудня 2019 року в Елізабеті. В Нью-Джерсі проживають приблизно 500 тис. нелегальних мігрантів. Цей законопроект мав сильну підтримку різних організацій за права мігрантів. Критиків нового закону турбує те, що він винагороджує людей, котрі порушили федеральні й штетові закони. Закон також може сприяти виборчому шахрайству, бо штет реєструє виборців під час надання водійських прав. („Associated Press“)

■ Мормони покидають скавтів

КЕЙСВИЛ, Юта. – Впродовж десятиліть, Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів (звана як Мормонська) була одним з найбільших і найсильніших спонзорів американських скавтів. Але 1 січня Мормонська Церква відтягнула понад 400 тис. своїх молодих членів з Хлоп'ячих Скавтів Америки (BSA). Це означає, що BSA втратили 18 відс. свого юнацького членства. Церква матиме свою власну організацію, подібну до скавтів, в якій натиск буде на релігію та духовний розвиток. Організація буде глобальна, бо понад половину мормонів проживають поза межами США і Канади. Розрив між мормонами та BSA наступив після майже 100 років близьких відносин, заснованих на спільних цінностях. Але останніми роками американські скавти допустили у свої ряди (як членів і виховників) відкритих гомосексуалістів, а також хлопців і дівчат, котрі змінили свою стать. Мормонська Церква не могла погодитися на такі зміни. При кінці 2018 року в рядах BSA було 2.2 млн. членів. Тепер це число зменшиться до 1.8 млн. З новим роком членська вкладка для юнацтва BSA збільшилася від 33 дол. до 66 дол. річно, а для виховників від 33 дол. до 36 дол. річно. („Associated Press“)

Митрополит Епіфаній освятив новий храм

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 22 грудня 2019 року Черкащину відвідав Митрополит Київський і всієї України Епіфаній, який освятив перший в Смілі український храм і престол, в який цього дня заклали мощі священомученика Володимира Митрополита Київського, та очолив першу Літургію у новозбудованій церкві Різдва Івана Хрестителя.

Предстоятелю Православної Церкви України співслужили Митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан, Архієпископ Харківський і Ізюмський Афанасій, Архієпископ Вишгородський Агапіт, Єпископ Донецький і Слов'янський Сава, настоятель храму митрофорний протоєрей Михайло Шевчук та численне духовенство.

Завершилася 23-річна історія становлення української церкви в Смілі. Серед засновників громади Української Автокефальної Православної Церкви в місті була й моя мама Марія Вівчарик. 7 липня 1996 року вона брала участь у перших зборах громади. Першим священиком став о. Олег Коваленко. Колишня мешканка Сміли, котра на той час проживала на Одещині, дозволила парафіянам використовувати будинок своєї матері, який стояв пустою. Але через якийсь час його в громаді відібрали.

Новий храм Різдва – це, безумовно, заслуга о. М. Шевчука. Він добився у місцевої влади місця під нову церкву, де 2007 року було встановлено хрест. Приміщення опоряджували майстри з Івано-Франківщини.

Протоєрей Михайло Шевчук і міський голова Сміли Олексій Цибко з дітьми вітають Митрополита Епіфанія.

Перший український храм у Смілі. (Фото: Олександр Вівчарик)

Митрополит Епіфаній виголосив проповідь, в якій розповів про важливість храму в житті християнина і відзначив церковними нагородами настоятеля та благодійників храму. Народний хор „Заграва“ заспівав предстоятелю „Многая літа“ і „Боже, великий, єдиний нам Україну храни“.

А священника-капеляна знову покликана війна. 24 грудня, напередодні Різдва, о. М. Шевчук поїхав у Широкине і Мар'їнку, де на нього, свого побратима і сповідника, чекали воїни.

Митрополита Епіфанія зустрічає почесна варта воїнів Збройних Сил України.

Засновано організацію...

(Закінчення зі стор. 1)

захід під час Парляментської Асамблеї Ради Європи в Страсбурзі на захист Світового Конгресу Українців (СКУ), який був визнаний Російською Федерацією небажаною організацією, захід в Румунському Парляменті в співпраці з Союзом Українців Румунії для просування цілей організації, захід під час сесії Парляментського комітету асоціації „Україна-ЕС“ в Києві, конференцію в Києві в партнерстві з „Центром UA“ по борюванню дезінформації, а також створення мережі студентів для поширення правдивої інформації про Україну і піднесення її образу в соціальних мережах.

19 грудня 2019 року, у Києві, Е. Чолій провадив офіційними установчими зборами „України-2050“ та 23 грудня дав прес-конференцію в Українському Кризовому Медіа-Центрі, щоб представити „Україну-2050“. 17 грудня він мав зустріч з директором Представництва СКУ в Україні Сергієм Касянчуком, щоб поінформувати його про свою візиту до України.

Перед візитою Е. Чолій провів телеконференцію з президентом СКУ Павлом Гродом, першим віце-президентом СКУ Стефаном Романівом та третім віце-президентом СКУ Андрієм Футеєм, щоб обговорити стратегічні цілі „України-2050“, склад її Почесної ради та Ради директорів та можливості співпраці в майбутньому.

Тиждень раніше в Філядельфії Е. Чолій зустрівся з Патріярхом Української Греко-Католицької Церкви

(УГКЦ) Святославом, щоб обговорити стратегічні плани „України-2050“ та її співпрацю з Церквами в Україні.

Президента „України-2050“ під час зустрічі супроводжувала секретар та член Ради директорів „України-2050“ Теона Кахіані, член Ради директорів Зенон Потічний та виконавчий директор Мирон Найда.

З Е. Чолієм зустрічалися директор Фонду „Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва“ Ірина Бекешкіна; старший юрист юридичної фірми „Василь Кісіль і партнери“ Маркіян Бем; Митрополит Київський і всієї України, Предстоятель Православної Церкви України Епіфаній; заступник Міністра закордонних справ України Василь Боднар; секретар Синоду Єпископів УГКЦ Церкви Владика Богдан Дзюрах; перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом Вадим Галайчук; Посол Канади в Україні Лариса Галадза; голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванна Климпуш-Цинцадзе; Посол Іспанії в Україні Сільвія Йозефіна Мартін Кортес; президент Національного університету „Києво-Могилянська академія“ Андрій Мелешевич; міністри Тимофій Милованов, Зоряна Скалецька; голова Конституційного суду України Олександр Туницький; голова Підкомітету Верховної Ради України з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Святослав Юраш; голова Української делегації у Парляментській Асамблеї Ради Європи Єлизавета Ясько та інші.

Урочисто привезли Вифлеємський вогонь миру

Маленькі пластуни під час передання Вифлеємського вогню до Михайлівського Золотоверхого собору. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – Національна скавтська організація Пласт має почесну місію щороку брати вогонь миру з Вифлеєму і передавати його в Україні скрізь, де очікують на цей вогонь. Цей вогонь є символом тепла, любови та добра.

Вифлеємський вогонь миру 15 грудня 2019 року прибув до України. Пластуни передали його до Михайлівського Золотоверхого собору. Передання відбувалась у той самий день, коли рік тому 15 грудня 2018 року відбувся історичний Собор, який об'єднав три гілки українського православ'я в єдину Церкву. У цей день, перед внесенням пластунами Вифлеємського вогню миру до собору, була відслужена Літургія з участю Митрополита Київського і всієї України Епіфанія, єпископату та духовенства Православної Церкви України.

Вифлеємський вогонь миру щороку запалюють на місці народження Ісуса Христа у Вифлеємі, а далі австрійські скавти перевозять його літаком до Австрії. Цього року Вифлеємський вогонь миру делегація українських пластунів привезла з Відня, де щороку 14 грудня відбувається міжнародне передання Вогню скавтам світу.

У Михайлівському Золотоверхому Соборі пластуни з усіх регіонів України передавали вогонь від лямпадки до лямпадки.

15 грудня пластуни передали цей символ любови й добра громаді Києва, а далі поширюватимуть його у державні установи, лікарні, дитячі будинки. Група представників організації повезе Вогонь захисникам України у зону бойових дій. Також вони передадуть військовим рідзв'язні подарунки. Пластуни передаватимуть Вогонь всім українцям, аби символ миру запалав у домівках по всій Україні.

Квантовий стрибок...

(Закінчення зі стор. 3)

В. Зеленський стверджує, що земельну реформу паралізують старі політики, які „залякали простих людей“. Однак у першому читанні законопроект таки вдалося схвалити.

Приборкання місцевих лідерів збіглося у часі з парламентською кампанією та заклало підвалини для кампанії місцевих виборів. Беззаперечним початком символічної тури стала нарада в Борисполі, коли В. Зеленський вигуком „Вийди звідси, розбійнику!“ під гиготіння зали вигнав із засідання чиновника. Більшості виборців це припало до душі, мовляв, нарешті бюрократів, які вважали себе місцевими небожителями, хтось повернув до реальності.

За межами України В. Зеленський демонстрував образ прогресивного молодого політика, який нарешті взявся реформувати країну на 28-ий рік незалежності та шостий рік бойових дій на Донбасі. У всіх закордонних поїздках він запевняв у твердості своїх намірів боротися з корупцією в Україні та закликав посилювати санкції проти Росії.

Утім найдраматичніше відносини склалися з головним і найпотужнішим союзником незалежної України – Сполученими Штатами Америки. Телефонна розмова від 25 липня 2019 року між Дональдом Трампом і В. Зеленським, як стало зрозуміло згодом, запустила процедуру імпічменту американського провідника. В розмові з В. Зеленським Д. Трамп згадував прізвисько свого найімовірнішого суперника від демократів на майбутніх президентських виборах – Джо Байдена просив допомогти його людям з'ясувати, чи причетний Дж. Байден до звільнення колишнього українського генпрокурора Віктора Шокина, а також надати інформацію щодо можливого втручання України в американські вибори 2016 року.

З оприлюднених документів у справі імпічменту відомо, що український президент дуже старався, щоб Україну не втягнули у внутрішні американські чвари, та водночас боровся за розб'юкування вій-

ськової допомоги. Така поведінка В. Зеленського викликала в західній ліберальній пресі компліменти.

9 грудня 2019 року в Парижі В. Зеленський вперше зустрівся з Володимиром Путіним у нормандському форматі. Деякі українські політики та аналітики висловлювали сумнів, чи втримає новачок В. Зеленський натиск В. Путіна. Зустрічі передували численні протести у Києві під гаслом „Ні капітуляції!“ У присутності В. Путіна В. Зеленський назвав три пункти, на які Україна ніколи не погодиться. А саме: федералізацію, вектор розвитку України та поступки територіями – непідконтрольним Донбасом, та анексованим Кримом. Протестантів у Києві така позиція задовольнила – „зради“, якої вони боялися, не відбулося. Вони вважають це частково і своєю заслугою.

Головною темою нормандської зустрічі був мир на Донбасі. В. Зеленський ще в якості кандидата називав припинення війни своїм пріоритетом. Заради розмороження переговорів з Росією у нормандському форматі він пішов на розведення сил біля Золото-го, Петрівського та Станиці Луганської, чим і спричинив звинувачення в капітуляції. Утім про найголовніше – передання Україні контролю над кордоном на Донбасі – В. Путін та В. Зеленський не домовилися, але запланували другий цього року обмін полоненими.

Основною загрозою для президентства та репутації В. Зеленського є постать Ігоря Коломойського. На запитання кореспондентки ВВС в рамках прес-марафону 10 жовтня 2019 року, чи не варто „вгамувати“ І. Коломойського, В. Зеленський відповів ствердно. Чи готовий В. Зеленський протистояти олігархові та „відбити“ його зазіхання на націоналізований Приватбанк – від цього багато в чому залежить успіх його каденції. Внесений Кабміном до Ради законопроект про заборону повернення банків колишнім власникам може свідчити про те, що такі готовий. Але чи підтримають це рішення депутати?

За даними соціопитування групи „Рейтинг“, після семи місяців президентства В. Зеленському довіряють 67 відс. українців. Це на 6 відс. менше, ніж за кандидата В. Зеленського проголосували у квітні на виборах.

АМЕРИКА І СВІТ

■ США вбили іранського генерала

БАГДАД. – Пентагон оголосив 2 січня, що за наказом Президента Дональда Трампа війська США перевели авіоудар на багдадському летовищі, який вбив генерала Касема Солеймані, головнокомандувача іранських елітарних сил спеціального призначення „Кюдс“. Департамент оборони сказав, що К. Солеймані „активно розробляв пляни, щоб атакувати американських дипломатів і військовослужбовців“, і що він дав згоду на дводенний напад на Посольство США в Багдаді напередодні нового року. Іран признав, що авіоудар також вбив Абу Магді аль-Мугандіса, заступника головнокомандувача Популярних мобілізаційних сил – міліції в Іраку, яку підтримує Іран. П'ятеро інших провідників міліції теж були вбиті. Ці події змусили Державного секретаря Майка Помпео відложити свою заплановану поїздку в Україну та чотири інші країни. Пентагон заявив, що США висилають 3,500 додаткових вояків на Середній Схід. США закликали всіх своїх громадян негайно покинути Ірак, Пакистан та Іран. Д. Трамп підкреслив, що його ціллю було запобігти війні, а не розпочинати її. М. Помпео говорив 3 січня з провідниками Афганістану, Британії, Китаю, Франції, Німеччини та Пакистану. Державний департамент сказав 3 січня, що К. Солеймані планував провести атаки в Сирії та Ливані проти американських військовиків та дипломатичних і фінансових установ. Парлямент Іраку проголосував 5 січня за виведення військ США з країни. Демократи в Конгресі висловлюють турботу, що це вбивство спровокує відплатні дії Ірану. („Associated Press“)

■ Помер винахідник універсального коду

ВЕНДЕЛ, Північна Каролайна. – 94-літній Джордж Лаврер, котрого винахід перетворив роздрібну промисловість, був похований 9 грудня 2019 року у Венделі. У ранніх 1970-их роках, працюючи інженером-електриком для великої американської багатонаціональної компанії IBM, він розпочав досліди над розвитком універсального коду товару (UPC). Це оптичне введення зображень продуктів і цін в пам'ять комп'ютера дозволяє продавцям швидко і точно слідити за своїм інвентарем. У США UPC вживається приблизно 6 млрд. разів щоденно. („Associated Press“)

■ Як вбивця на Фльориді дістав пістоля?

ДЖЕКсонВІЛ, Фльорида. – Федеральне Бюро Розслідувань (FBI) пояснило 8 грудня 2019 року, як офіцер Савдіарабських Військово-повітряних сил дістав пістоля, яким застрелив трьох своїх американських колег і поранив вісьмох інших під час навчання на базі Військово-морських сил США в Пенсаколі два дні раніше. Спеціальний агент FBI Рейшел Рогас сказала, що 21-літній молодший лейтенант Могамед Альшарамі використав федеральний закон, який дозволяє чужинцям посідати зброю, якщо вони отримали ліцензію на полювання. Стейтові урядовці признали 9 грудня 2019 року, що М. Альшарамі отримав таку ліцензію. Вбивця загинув під час перестрілки з правоохоронними органами. Перед тим, він гостро виступав проти США на соціальних мережах. („Navy Times“)

■ Що думають американці про пресу?

ВАШІНГТОН. – Дослідчий інститут „Пю Рісирч Сентер“ 12 грудня 2019 року оприлюднив статистику про те, що американці думають про пресу в країні. Переглянувши висліди понад 50 опитувань, дослідники вказують, що в усіх питаннях про пресу республіканці послідовно виявляють багато більше скептицизму, ніж демократи: 31 відс. республіканців і їм прихильних незалежних виборців вважають, що журналісти мають дуже низькі етичні стандарти; цю думку поділяють лиш 5 відс. демократів і їм прихильних незалежних виборців. Серед виборців, котрі вважають себе політично свідомими, аж 91 відс. демократів кажуть, що журналісти діють в найкращих інтересах публіки, але лиш 16 відс. республіканців погоджуються з цим. Однак, респонденти обидвох партій критично відповіли на запит, чи преса справедливо наświetлює всі сторони соціальних та політичних питань: лише 12 відс. республіканців і 37 відс. демократів відповіли позитивно. („www.pewresearch.org“)

Успіх, але не беззастережний

Минулий рік увійшов в новітню історію України глибокими, яскравими і далекосяжними змінами в політичному житті суспільства. Можна сказати – сподіваними і несподіваними водночас. Сподіваними, бо породжене Революцією Гідності загальне піднесення дедалі очевидніше спадало і заникало, аж до розчарування, через відсутність швидких позитивних вислідів реформування економіки, корумпованої судової системи, особливо ж – через неподоланий вплив олігархії на всі без винятку державно-політичні інституції. Бюючим чином внутрішню ситуацію ускладнювала розпалена московським неоімперіалізмом війна на Донбасі. За цих умов хто б з притомних людей не забажав раптового і тотального розв'язання усіх тих проблем?

Насправді ця раптовість і тотальність політичного оновлення поки що сприймається найсвідомішою частиною української спільноти з острахом, оскільки йдеться про цілком нову обставину: вперше Україною керує однопартійна парламентська більшість, а через неї вся повнота влади належить президентові – людині без ніякого попереднього політичного досвіду.

Тому не дивуймося з того, що громадянський актив в Україні так пильно стежить за кожним новим кроком „зеленої“ влади, принципово і чітко розрізняючи добрі наміри і їхні прямі чи побічні реальні результати.

Таке розрізнення, наприклад, стосується обміну полоненими між Україною і російським окупаційним режимом Донбасу 29 грудня. З одного і вкрай важливого боку – це великий успіх київської влади, знак поваги до людського життя як найвищої цінності. 76 визволених з російського полону українців зустрічали Новий рік зі своїми родинами, і це прекрасно!

На жаль, цей успіх не міг обійтися без серйозних застережень. По-перше, протилежній стороні передано набагато більше осіб – аж 127. По-друге, ці, з дозволу сказати, „особи“ за свої криваві злочини проти України мали б опинитися в тюрмах, а не на волі. Що зовсім зле – серед них є ті колишні „беркутівці“, котрі розстрілювали беззбройних мирних людей на Майдані Незалежності взимку 2014 року. Уникнувши справедливого покарання, вони знову готові вбивати українських патріотів.

Що це був нерівноцінний обмін, визнають і в ширшому світі. Авторитетний берлінський журнал „Шпігель“ („Der Spiegel“) пише з приводу цієї нерівноцінності: „Це ще раз засвідчує, якою нерівною є війна на сході України... Для українського президента мають значення навіть невеликі успіхи, яких він може досягти на сході після кількох років застою. Його дії можна назвати прагматичними, але вони обмежені, бо він залежить від Путіна“.

Значно критичніше оцінює подію 29 грудня колишній мужній в'язень російських тюрем український кінорежисер Олег Сенцов: „Країна повинна повертати своїх героїв, але не ціною паплюження цінностей, за які ці герої билися. Бо вони не скажуть спасибі за те, що справа розстрілює людей на Майдані не була закінчена хоча б виразом винним. Що майже через шість років ми почали повертатися у ту точку, з якої все почалося. Що те, за що боролися українці, йде прахом“.

Розуміємо, що критичність і категоричність цієї думки зумовлена пережитими О. Сенцовом знущаннями, однак, виглядає, що ця його політична надчутливість не є – ой, не є! – зайвою для сьогоднішньої України.

ІСТОРІЯ

В обороні мертвих од живих

Володимир Поліщук

Передовсім поясню заголовок. 1909 року в газеті „Рада“ за 16-29 квітня була вміщена стаття вже смертельно хворого Василя Доманицького „В обороні мертвих од живих“, яка мала й підзаголовок „З приводу „Споминів про Марка Вовчка“ Ганни Барвінок“. Із підзаголовка зрозуміло, що стаття з'явилася як реакція на зазначені спомини. Написавши статтю гострим полемічним стилем, В. Доманицький скерував вістря полеміки проти позицій і оцінок двох відомих українських жінок-письменниць – Ганни Барвінок та Олени Пчілки, висловлених ними стосовно ще однієї жінки-письменниці – Марка Вовчка. Не буду розкривати ці загальновідомі псевдоніми.

Стаття В. Доманицького варта того, щоб її періодично перечитувати. Зокрема тим, хто береться писати про Марка Вовчка. Зачитую лише її початковий фрагмент: „Дивна річ сталася з жінкою-письменником, славетним Марком Вовчком, що ніхто інший так завзято не заходився її розвінчувати, як власне...жінки. Писало багато людей про Марка Вовчка (зауважу, мовлено це на початку ХХ ст. – В. П.) і писали усякого і за, і проти; ті, що проти, – писали переважно в тому напрямі, що навряд чи дійсно Марія Марковичка була автором українських оповідань, а скоріш чи не Опанас Маркович, її чоловік, але у всіх тих чоловічих писаннях, навіть у Куліша, що перший свідомо збив усіх з тропи, навіть у нього не побачимо якоїсь наперед взятої нехиті, якоїсь злоби, просто – зненависти до Марії Марковички, нашого „Марка Вовчка“. Зате бачимо це у деяких жінок, українських письменниць“.

А далі – ще цікавіша конкретика.

Поясню і причину написання цих нотаток. Зовсім недавно натрапив у газеті „Свобода“ 9 серпня 2019 року чималу статтю „Кохання і страждання Марка Вовчка“ Олександра Рудяченка. Уважно перечитавши згаданий текст, був дуже подивований, і не скажу – приємно, що стаття сповнена різними непевними припущеннями (скажімо, кількаразово вжито слова „наче“, „начебо“ в судженнях про письменницю-клясику), прямо суперечливих думок, про які нижче, чи прямої неправди.

Я не набиваюся в адвокати до Марка Вовчка, та періодично повторювані й досі різні вигадки про неї просто змушують солідаризуватися зі ще одним судженням В. Доманицького з цитованої вище статті: „Ганна Барвінок (додамо: й пізніші автори, які прагнуть скандальних „відкриттів“ – В. П.) весь час обкидає болотом, плете інсинуації та „розвінчує“ людей, покійних вже, але таких, яких поважає не хто, як цілий український народ або й ще більш, а саме: Марка Вовчка та Шевченка. А що вони не встануть з могили і не дадуть належної одсічі таким суддям, як Ганна Барвінок (і подібним – В. П.), то дозволю собі взяти цей громадянський обов'язок на себе: фактами в руках показати, яку ціну можна давати таким авторам, як Ганна Барвінок“.

Можливо, трохи пафосно мовлено, але посутньо так.

Десятиліття тому, незадовго до 100-річчя від часу смерті В. Доманицького, автор цих рядків узявся збирати

розсіпану в різних періодичних виданнях кінця ХІХ-початку ХХ ст. чи в окремих виданнях-брошурах науково-творчу спадщину цього видатного подвижника-енциклопедиста. Зрештою вдалося зібрати, впорядкувати й видрукувати у 2010-2013 роках чотири томи праць „Із науково-творчої спадщини“, а також окремими виданнями „Критичний розслід над текстом „Кобзаря“ Шевченка“, „Чистому серцем“ (доповнене до видання 1912 року) і „Словарик. Пояснення чужих і не дуже зрозумілих слів“ – перший словник іншомовних слів у нашому мовознавстві.

Так от, у другому томі згаданих праць В. Доманицького вміщено 10 різномістових статей цього автора „на тему“ Марка Вовчка, писаних переважно 1908 року, за рік по смерті письменниці. До слова мовлячи, вже в першій своїй статті „Пам'яті Марка Вовчка“ В. Доманицький багато місця відвів для спростовування різних вигадок про неї, котрі, попри все, ширилися в різних виданнях.

Річ у тім, що після смерті її син Богдан і вдівець-чоловік М. Лобач-Жученко, вочевидь знаючи про виняткову наукову й суто людську сумлінність і моральність В. Доманицького, передали останньому архіви письменниці, аби той спростував різні інсинуації щодо Марка Вовчка. „І от аж по смерті, – писав В. Доманицький, – коли пощастило мені мати в руках літературну спадщину Марії Олександрівни, її листи, рукописи, записи етнографічні та інші, виявилось, яка велика неправда сталася зі славетним нашим Марком Вовчком, який гріх лежить на совісті українських критиків і біографів перед пам'яттю покійної“.

Зауважу, що вже сама наведена цитата спростовує тезу зі статті автора у „Свободі“: „До цього часу немає однозначності щодо справжнього авторства україномовних творів Марка Вовчка. Зокрема, – пише автор, – окрім Пантелеймона Куліша, який у 1857 році був редактором та видавцем збірки „Народні оповідання“, ніхто з українських літературознавців не мав нагоди побачити оригінальні автографи „Народних оповідань“, й до цього дня ці автографи не знайдено“. Аби заперечити цю очевидну неправду маю відіслати її автора та всіх зацікавлених до ґрунтовної аналітичної праці В. Доманицького „Авторство Марка Вовчка“ (перша публікація – „Записки НТШ. 1908, або ж републікація в згаданому другому томі, мною виданому). Навіть обсяг „промовляє“ про солідність цієї текстологічної праці, в якій В. Доманицький, ніби опонуючи таким, як О. Рудяченко, робить детальний бібліографічний опис отриманих оригіналів автографів („В зошиті є оригінали всіх 11 оповідань, що видрукувані року 1857 (датовані 1858-м) Кулішем у Петербурзі під титулом „Народні оповідання Марка Вовчка“).

У цій студії В. Доманицький проводить детальні текстологічні зіставлення навіть слів і літер оригінального тексту Марка Вовчка і правок, внесених О. Марковичем чи П. Кулішем: детально кожного з 11 оповідань. Дослідник цілком аргументовано доводить, що, по-перше, не всі внесені правки покращували твори, а по-друге, вони ніяким

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Закордонні друзі вітають „Свободу“

До редакції тижневика надійшли числені вітання читачам від закордонних друзів „Свободи“. Нижче вміщено кілька з них.

ОСТРОГ, Рівненська область

Щиро вітаємо Вас та Ваші Родини із Світлим Різдвом Христовим та Новим 2020 Роком! Останні роки були дуже важкими для України. Україні нелегко і тепер, але ми віримо і щиро бажаємо, щоб Новий 2020 Рік приніс для нас, українців у всьому світі, перемогу, мир та щастя, нові радісні зустрічі, взаєморозуміння, душевне тепло, здійснення мрій про світле майбутнє!

Віримо, що Господь у дивовижні Різдвяні Свята подарує Вам і Вашим близьким всіляких гараздів, смачну кутю, веселу коляду та надхнення творити та працювати на благо Української держави та всього українського народу! Нехай нас об'єднує не лише почуття радості, але й наші славні традиції, любов та спільна праця на благо України! Хай з першою Різдвяною зіркою у Ваш дім зійде Божа ласка, здоров'я, добробут, радість та злагода.

Алла Атаманенко,

директор Інституту досліджень української діаспори ім. проф. Любомира Винара Національного університету „Острозька академія“

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, Київська область

Щирі вітаємо Вас з Різдвом Христовим і Новим 2020 роком! Бажаємо Вам Божої ласки, душевного спокою, щасливого й радісного життя, міцного здоров'я, творчої наснаги та віри в себе, в нас усіх, у нашу прийдешність і переможність.

Ви багато працюєте над тим, щоб добро здодало негідність, щоб випробування долею закінчилися для нас перемогою над долею, тому впевнені, що Ваші розум, шляхетність і працьовитість будуть тими краплинами в поступі, котрі ніколи не зникають з людської пам'яті, а працюють на вічне, розумне й бажане. Отож, хай з Вами нерозлучно будуть наші шана, повага, щирість і вдячність за співпрацю, бажання подальших зустрічей.

Микола Корпанюк,

професор Переяслав-Хмельницького державного університету ім. Григорія Сковороди

Просвітяни вітають з Різдвом

До Товариства Української Мови ім. Шевченка (ТУМ-США) надходить багато святкових побажань від просвітян з різних областей України для всіх українців в діаспорі. Вони висловлюють щире подяку за надану допомогу словом, чи ділом протягом 2019 року. Вони невтомно працюють з молоддю, виховуючи патріотів держави, видають українські книжки, журнали і часописи для українського читача, допомагають українським воїнам на Донбасі та родинам загиблих воїнів. Для дітей переселених сімей мають лекції української мови.

Різдвяні та Новорічні побажання надіслали просвітяни з Луганщини, Запоріжжя, Миколаєва, Полтави, Чернігова, Херсону, Луцьку, Рівного, Хмельницького, Львова, Харкова, Самбора, Чернівець та Івано-Франківська.

В Запоріжжі просвітяни під проводом Анатолія Ажажи сходяться щосуботи, читають лекції, дивляться відеозаписи Ірини Фаріон та Марка Стеха і працюють із школами щодо національно-патріотичного вихован-

ня. У містечку Більмач вони видають газету „Вісник Більмацького краю“, а у Запоріжжі видали книгу Василя Федина про поета Василя Діденка.

Голова „Просвіти“ Миколаївщини письменник Олександр Мачула повідомив про відновлення просвітянської праці, яка була занедала на якийсь час. Головною метою є прагнення якнайшвидше виправити в обласному центрі критичну ситуацію з використанням української мови у всіх сферах життя.

Голова Херсонської „Просвіти“ Олег Олексюк повідомив про нові видання Видавничого центру – книги „Сім кольорів мого життя“ Катерини Марчук та другого тому „Пригоди природи“ Валентини Наумич. Також висловив подяку за стипендію від ТУМ для Оксани Олексюк на студії в Миколаївській філії Київського національного університету культури і мистецтва.

Віра Боднарук,
Норт Порт, Флориди

ЗАЯВА СКУ

Обмін полоненими: справжня ціна

Світовий Конгрес Українців 29 грудня 2019 року видав заяву про обмін полонених, який відбувся того ж дня.

Після саміту „нормандської четвірки“ в Парижі 9 грудня, Світовий Конгрес Українців (СКУ) разом з мільйонами українців у світі продовжує слідувати за виконанням його ключових резолюцій. Згода на обмін полоненими „всіх на всіх“ між Україною та Росією, анонсована президентом України, була одним з найбільш очікуваних безпосередніх наступних кроків. Хоча СКУ вітає повернення 76 українських політичних та військових в'язнів до їх родин, світова українська спільнота поділяє глибоку стурбованість українського громадянського суспільства про справжню ціну такого обміну та майбутні наслідки.

Особливе занепокоєння викликає обмін Україною підозрюваних у катуванні та вбивстві мирних протестувальників під час Революції Гідності в 2014 році. Ця вимога Росії ще раз демонструє її пряму причетність до злочинів, вчинених проти мирних демонстрацій 2014 року в Україні, причетність, яку Росія продовжує заперечувати. Це ще один яскравий приклад гібридної війни, яку Росія веде з Україною.

СКУ знов закликає міжнародну спільноту проголосити Росію державою-агресором та продовжити тиск та санкції, щоб запобігти подальшому захопленню заручників і забезпечити ефективне виконання резолюцій саміту „нормандського формату“.

Після вимоги обміну цих представників спеціальних служб, Росія вже не може заперечувати відповідальність за жахливі злочини, вчинені під час Революції Гідності, і не може заперечувати свою контролю над регіонами та найманцями у так званих ДНР та ЛНР.

СКУ закликає президента та уряд України сприяти втіленню принципів верховенства права та лишатися відданими принципам незалежності та цілісності судової системи України. Світова українська спільнота підтримує громадян України, вимагаючи справедливого покарання винних у військових злочинах та злочинах проти людства, вчинених проти українського народу. Ми повинні вшанувати жертви Революції Гідності та захистити її цінності.

„Світовий Конгрес Українців і світова українська спільнота стояли пліч-о-пліч з народом України в 2014 році під час Революції Гідності та продовжують підтримувати Україну та її народ у хороброму захисті своїх домівок та сімей від російської військової агресії. Ми повинні нагадати світу, що хоробрі українці та українки щодня продовжують гинути та отримувати поранення від сил, контрольованих Росією. Ми закликаємо міжнародну спільноту підтримати Україну перед лицем російської гібридної агресії, у всіх її видах і формах. Виконання резолюцій „нормандської зустрічі“ необхідне для досягнення миру в Україні, але воно має відбуватися справедливим шляхом і не будь-якою ціною“, – зазначив Павло Грод, президент СКУ.

Газета...

(Закінчення зі стор. 3)

консолідувати свої зусилля для створення і поширення незалежної преси в Україні.

Без перебільшення можна сказати, що В. Чорновіл був не тільки видатним політиком, а й видатним політичним аналітиком, журналістом, публіцистом та організатором створення незалежних медіа.

Так, ще на початку 1995 року він зазначав у редакторській колонці своєї газети, що „Час-Тайм“ може стати базою для „створення незалежної патріотично-демократичної преси, яка запікується українською періодикою в центрі і в регіонах“.

А в редакторській колонці в 31-му номері „Час-Тайм“ за 7 серпня 1997 року, політичний аналітик В. Чорновіл дає чітку і гостру характеристику тогочасній політичній ситуації в Україні.

В. Чорновіл зокрема зазначає: „Усе більше наших громадян починають розуміти, що економічне реформування суспільства неможливе без зміни політичної системи, що треба покласти край безконтрольному господарюванню в Україні, „партії влади“ – нікому не підзвітним номенклятурним кланів“.

Вочевидь, що сучасна політична і економічна ситуація в Україні є саме такою, бо не вдалося змінити те, про що попереджав В. Чорновіл понад 20

років тому. А саме – кланово-номенклятурну владу, яка породила олігархію.

В'ячеслав Чорновіл – не тільки один із творців української незалежності. Він, будучи незмінним шеф-редактором газети „Час-Тайм“, став творцем нового виду українських демократичних ЗМІ, яким, на жаль, так і не вдалося отримати поширення на всю територію України.

Віктор Каспрук – незалежний політолог, журналіст-міжнародник, Київ.

В Ірані розбився...

(Закінчення зі стор. 1)

зумисного підриву на лайнері.

Експерт з питань авіації Валерій Романенко у коментарі BBC заявив: „Корпорація „Боїнг“ випустила 5,000 літаків модифікації Боїнг 737-NG із двигунами CFM 56. І жоден із цих літаків не потрапив у катастрофу через відмову двигуна на злеті. А саме про таку імовірну причину одразу ж заявили офіційні представники Ірану. На мою думку, така причина є мало імовірною. Пілоти готові до нештатних ситуацій, коли є проблеми із двигуном.

Складають іспити, багаторазово відпрацьовують такі авіаційні випадки. До того ж, літак перебував не на злеті, а на висоті близько 2,700 метрів, тому пілоти мали можливості для маневру“.

Керівники МАУ запевнили, що літак був новим, жодних зауважень до його технічного стану не було. Ним керували висококласні пілоти, які мали досвід летів і нестандартних ситуацій. Літак був виготовлений у 2016 році, перший лет здійснив 21 червня 2016 року. Останнє плянове технічне обслуговування пройшов 6 січня цього року. Перед катастрофою, впродовж тижня, літак здійснював лети з Києва до

Міляну, Лондону та Єревану. МАУ оприлюднила імена загиблих пілотів: командир Володимир Гапоненко – 11.6 тис. год. нальоту, інструктор Олексій Наумін – 12 тис. годин нальоту, другий пілот Сергій Хоменко – 7,600 годин нальоту на літаку Боїнг-737.

Кореспондент BBC з питань транспорту Том Баррідж зазначив, що після злету літак набрав висоту нормально, але згодом дані про літак раптово зникли. Заяви про відмову двигуна він вважає передчасними.

На відео, яке поширила Перська служба BBC, видно палаючий літак, який падає з великою швидкістю.

Україна вже подала всі необхідні клопотання для того, аби брати участь у розслідуванні авіокатастрофи літака. Американська корпорація „Боїнг“ заявила, що готова сприяти Україні у розслідуванні катастрофи.

У той самий час, агентство Reuters повідомило, що через загострення відносин між США та Іраном посадові особи Ірану кажуть, що не віддадуть обидві знайдені „чорні скриньки“ американському виробникові літака.

Покищо незрозуміло, в яку саме країну Іран віддасть скриньки на розшифрування. (Прес-служба Президента України, МЗС України, BBC, „Укрінформ“)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!!!

Вперше купуєте будинок?

Перший внесок тільки

10%
No PMI

Відсоткові ставки від:

3.11% APR*

SRNYFCU NMLS# 699320

***на кредити з фіксованою ставкою**

Наші контакти:

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel:(212) 473-7310
Fax:(212)473-3251

ASTORIA:

32-01 31ST Avenue
Astoria, NY 11106
Tel:(718) 626-0506
Fax:(718)626-0458

LINDENHURST:

225 N 4TH Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel:(631) 867-5990
Fax:(631)867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel:(516) 565-2393
Fax:(516)565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel:(845) 626-2938
Fax:(845)626-8636

Безкоштовно:(888) SELF-REL

Електронна пошта: Info@selfreliancenyc.org

Вебсайт: www.selfreliancenyc.org

* APR as of 8/16/19 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 10% down payment required; 1-4 family owner occupied; no points; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs & does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1991

На цій фотографії, знятій в 1991 році на Союзівці: члени Головного Уряду Українського Народного Союзу, які були обрані на 32-ій Конвенції організації в 1990 році. Сидять (зліва): Головні Контролери Тарас Шмаґала, Анатолій Дорошенко і Василь Пастушок, Заступниця Головного Предсідника Гльорія Пашен, Головний Директор на Канаду Іван Геврик, Головний Предсідник Уляна Дячук, Заступник Головного Предсідника Нестор Олесницький, Головний Секретар Володимир Сохан, Головний Касир Олександр Благітка, Головні Контролери Василь Дідюк і Степан Гавриш. У другому ряді: Головні Радні Ґеновефа Жеребняк, Гелен Олек-

Скат, Аня Дидик-Петренко, Рома Гадзевич, Анна Ремік, Текля Мороз і Володимир Квас, Почесний Член Головного Уряду Марія Душник, Головні Радні Василь Лучків і Андрій Джула, Почесний Член Анна Чопик. У третьому ряді: Головні Радні Павло Дорожинський, Андрій Кейбіда, Алік Худолій, Василь Ліщинецький, Володимир Корчинський та Євген Іванців.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і вдосконалюється. Загляньте сюди: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

CALL US TODAY!
888-538-2833

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

INSURING OUR COMMUNITY

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

Вислано матеріали для голосування над змінами до Статуту

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – Головна Канцелярія Українського Народного Союзу вислала всім делегатам минулої Конвенції УНСоюзу, що відбулася у травні 2018 року, та теперішнім членам Головного Уряду УНСоюзу матеріали для голосування над пропонованими змінами до Статуту організації.

Згадані матеріали включають текст змін до Основної Грамоти Конституції та Статуту і бальот, котрий треба повернути поштою до 21 січня. Пропоновані зміни до статуту були представлені у скороченій формі делегатам на Конвенції 2018 року.

Голосування над новим Статутом відбувається під час ювілейного року УНСоюзу, який був заснований у 1894 році. Як сказано у листі від Президента/Головного Виконавчого Директора Стефана Качарая, „Прийняття цього Статуту – це важний і потрібний крок, який забезпечить майбутнє УНСоюзу на наступні 125 років”.

Пакет інформацій, висланий делегатам та членам Головного Уряду, включає повний текст пропонованих нових Основної Грамоти Конституції та Статуту УНСоюзу, як також пояснення найважливіших змін до цих основних документів.

У випадку, якщо хтось із делегатів чи членів Головного Уряду не отримав цих матеріалів, просимо негайно зателефонувати до Головної Канцелярії на число 973-292-9800.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Настав час святкової коляди

У дні Різдвяних свят і зустрічі Нового року в містах приходять до осель колядники, щоб звістити про Різдво Христове і скласти вітання господарям. Нижче вміщено кілька повідомлень про такі святкові візити.

НЮ-ЙОРК

Анастасія Барабаш

14 грудня 2019 року в Школі українознавства Об'єднання Українців Америки (ОУА) „Самопоміч” у Нью-Йорку відбувся різдвяний концерт, який відкрив фольклорний колектив „Коляда і музика Карпат” від Мистецької групи Яра, який завітав до Нью-Йорку з Верховини.

Директор школи Іван Макар привітав учнів, батьків та всіх присутніх та висловив подяку ОУА „Самопоміч”, голові Нью-Йоркського відділу ОУА Наталі Думі, членам управи товариства „Самопоміч”, пароху церкви св. Юра о. Еміліянові Дорошу та іншим

В Українському Народному Союзі під час зустрічі з молодими колядниками (зліва): Президент УНСоюзу Стефан Качарай, Головний секретар УНСоюзу Юрій Симчик і Люба Микула. Крайній праворуч – Василь Підкамінецький. (Фото: Левко Хмельковський)

Концерт в Школі українознавства Об'єднання Українців Америки „Самопоміч” у Нью-Йорку. (Фото: Юрій Антонишин)

отцям-василіянам за їхню підтримку, усім батькам та батьківському комітету, який очолює Наталія Тонюк, за допомогу в організації концерту.

Різдвяний концерт був сповнений піснями та сценками про св. Миколая та театралізованими дійствами від „Світлички” і до 11-ої кляси. Диригувала вчителька співу Еля Романишин під музичний супровід Тетяни Лапковської. Учні 9-ої кляси підготували цікаву розповідь про те, як святкують Різдво у різних кутках України. Учні 8-ої, 10-ої та 11-ої кляс під керівництвом вчительки української мови Ольги Матвіїшин виступили з вертепом. Шкільний хор виконав колядку „Казка Різдвяних слів”. Учні та усі присутні завершили свято колядою „Бог Предвічний”.

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі

30 грудня 2019 року до Головної канцелярії Українського Народного Союзу завітали з колядою гості з осередку Спільки Української Молоді у

Випані на чолі з заступницею голови Любою Микулою. Їх привітали і обдарували провідники УНСоюзу і усі працівники.

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі

Першою розпочала колядування в „Українському селі” 30 грудня родина д-ра Адріяна Демка. А 3 січня до села завітали пластуни станиці Ньюарку-Випані, які колядували у помешканнях багатьох українців.

Колядують Демки (зліва): внучка Адріяна, д-р Адріан Демко, внучка Квітка, дочка Марта і внучка Олена. (Фото: Левко Хмельковський)

Св. Миколай прийшов до школи

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі. – 21 грудня 2019 року Школу українознавства при Українській православній церкві св. Андрія відвідав св. Миколай. Для нього і гостей свята діти підготували великий концерт.

Гостей вітала директор школи Ярослава Данищук. Свято розпочали

молитвою Архiepіскоп Української Православної Церкви США Даниїл Зелінський, оо. Юрій Сівко, Василь Шак, Степан Білоган.

Ангелиці Аня Гакало, Настя Литвин і ангелятко Кость Мельничук були ведучими концерту. Діти співали і танцювали, показали Різдвяний вертеп і родинну святкову вечерю, інсценізацію казки „Коза-дереза”. Танці учнів

Діва Марія народила Сина.

Духовні отці Школи Українознавства. (Фото: Левко Хмельковський)

приготувала Вероніка Наливайко. Пісню „Доброта Миколая” співали Кароліна Кайтан і Вікторія Руда. На сцені виступали Марта Галагоза в ролі Землі, „нечемні діти” Святослав Литвин, Арсен Бас, багато інших.

Урочисто зустріли св. Миколая у супроводі ангеликів, який привітав

учасників свята і вручив дітям подарунки. Грошовий дар школі зробив фінансовий директор Української Національної Федеральної Кредитової Спільки Зенко Галькович.

Свято приготували вчителі Оксана Наливайко, Наталя Мороз, Оксана Дякун та інші.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Товариство „Вербиченька“ влаштувало свято

Діти Татарстану з іконочками св. Миколая. (Фото: Мінгалі Мухаметшин)

Людмила Найденко

НИЖНЕКАМСЬК, Татарстан, Росія. – 19 грудня 2019 року в Будинку дружби народів Українське товариство „Вербиченька“ влаштувало День св. Миколая для п'ятикласників школи ч. 11 та гімназії ч. 32.

Заступник голови товариства „Вербиченька“ Людмила Найденко розповіла школярам про постать св. Миколая, його добрі вчинки, його ікони й встановлені по всьому світу численні

пам'ятники. А далі запитала кожного про зроблені добрі справи. Катерина Шандибіна, Настя Гетьман, Рома Камаєв, Поліна Абрамова, загинаючи пальчики, перелічували, що доброго зробили за день чи тиждень. Були діти, які не були готові до відповіді.

Свято захопило усіх замислитися над своїм життям, справами, поведінкою, а отримані на щастя іконочки св. Миколая будуть кожного оберігати й нагадувати, як треба поводитися в житті.

Гості відвідали дні української культури

Василь Шляхтич

ЗЕЛЕНА ГУРА, Польща. – Свято XVI дні української культури почалося 16 листопада 2019 року у Вітражній залі Музею Любуської землі науковою конференцією, на якій Ізабела Рожек представила проект цієї події. Головним ініціатором проекту був колишній староста з Нової Солі Юзеф Сушинський.

Доповідь про нову українську еміграцію на Любуській землі з наголосом на Зелена Гура виголосила Стефанія Яворницька, колишня голова Любуського відділу Об'єднання Українців у Польщі (ОУП). Торбен Шмайдух на істо-

ричних і археологічних дослідженнях представив історію слов'янських племен, які жили на землях між ріками Одрою і Лабою.

Після перерви відбувся концерт артистичних ансамблів в Колонній залі Маршалківського уряду Любуського воєводства. Виступали ансамблі з Перемишля, які діють при Українському Народному Домі, а також ансамблі загальноосвітньої школи ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі „Аркан“, „Крайка“ і „Бандура“, які своїми танцями і співами зачарували залю,

(Закінчення на стор. 14)

Учасники XVI днів української культури. (Фото: Ігор Магас)

Діти зустріли св. Миколая

Учасники зустрічі з св. Миколаєм. (Фото: Володя Процюк)

Василь Шляхтич

ЗЕЛЕНА ГУРА, Польща. – 22 грудня 2019 року після Літургії в Українській греко-католицькій церкві Покрова Пресвятої Богородиці, в церковній світлиці, зійшлися діти з батьками, щоб привітати св. Миколая, який, як і у минулі роки, мав завітати до громадки українських дітей.

На зустріч прийшло багато дітей. Були ті, які щонеділі моляться разом з батьками на Службі Божій, допомагають священиковим в час Літургії, але й ті, яких батьки ведуть до церкви лише у великі свята. Св. Миколай приносить

усім подарунки. Коли він прийшов до церковної залі з повним міхом подарунків, діти привітали його пісню „А хто, хто, Миколая любить“. На гітарі акомпаніював їм, також співаючи, Ігор Магас.

Св. Миколай десь у дорозі загубив код до замка, яким був зачинений міх. тому він попросив дітей, щоб ті допомогли йому той код відгадати. Почалася велика праця. Діти з приготовлених на аркушиках написів віднаходили гасло. І вгадали. Св. Миколай дав дітям те, що довго втішати їх буде.

Свято у церковній світлиці приготували Володя Процюк, І. Магас, Віталій Чарук, Христина Дідун та інші.

Діти у Зеленій Гурі відгадують чарівне гасло.

Провели конкурс ім. Архипа Тесленка

Олег Павлів

ПРАГА, Чеська Республіка. – Комісія з нагородження Премією ім. Архипа Тесленка визначила лавреатів літературної нагороди, засновниками якої є Товариство „Опір Західної України“ та редакція міжнародного незалежного чесько-українського літературного часопису „Мандрівник“.

Протягом 2019 року в редакцію „Мандрівника“ свої твори надіслали письменники Іван Яцканин (Словаччина), Юлія Драгун (Закарпаття), Лілія Стасюк (Хмельницький), Юрій Матешук (Тернопіль), Сергій Сиваченко (Житомирська область), Володимир Поліщук (Кіровоградська область) та інші.

Лавреатом в номінації „Найкращий прозовий твір“ став І. Яцканин за оповідання „Графік смерті“, лавреаткою в номінації „Найкращий поетичний твір“ стала Ю. Драгун. Особливо відзначаю головного редактора „Мандрівника“ Олега Павліва відзначена Л. Стасюк за вірш „І сміх, і радість й гомін тут“.

Лавреатам разом з дипломами будуть вручені збірки книг і поштівки, виданих Товариством „Опір Західної України“ у 2014-2019 роках й числа часопису „Мандрівник“.

Урочисте вручення дипломів та подарунків відбудеться в липні 2020 року в Івано-Франківську. Редакція „Мандрівника“ оголосила проведення конкурсу на 2020 рік.

**SUPER
SAVERS
CLUB**

**ПРИЄД-
НАЙСЯ
ТА
ВИГРАЙ**

**ОДНУ
З БАГАТЬОХ
ПОДАРУНКОВИХ
КАРТОК**

Для дітей молодших 18 років

АКЦІЯ ТРИВАЄ ВІД 1 ВЕРЕСНЯ ДО 19 СІЧНЯ 2020

FOR SUPERSAVERS CLUB MEMBERS UNDER 18, QUALIFYING PERIOD ENDS JANUARY 19, 2020. Selfreliance Super Savers Club is for new and existing members ages under 18. Ask for your free enrollment to be entered in seasonal drawings. Prizes will be awarded after the close of the lottery qualifying period ending January 19, 2020 to winners at each Ukrainian Saturday School participating in the SFCU School Rewards program, and at each SFCU office. Winners must be active members in good standing and they and their guardians must agree to have winner's name and likeness used for Selfreliance promotional purposes. Only one prize per member during this promotional period (gift card, music gift card, etc.). Previous winners ineligible unless otherwise determined. Accounts and custodian accounts for children under 18 as of September 1, 2019 qualify to participate in this lottery. Winners will be notified by 2/26/20. Board of Directors, committee members, employees and their immediate families are ineligible. Prize may differ from illustration. Awarded prizes are determined by Selfreliance. Please see SFCU truth in savings statement for minimum opening balances and other requirements.

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Federally insured by **NCUA**

ПОСТАТІ

Слово про унікальну художницю Надію Сомко

Олена Леонтович

Є мистці просто талановиті, а є такі, що становлять гордість нації. До таких належить Надія Сомко (1916-1989). Вона народилася у Конотопі, в родині, що впродовж століть зберігала дух козацтва, а пращури належали до козацької старшини.

Оточена історичними назвами міст (Конотоп, Батурин, Новгород-Сіверський, Путивль, Чернігів), дівчинка вслухалась в перекази старших про звиятжане минуле, бачила в музеї козацьку зброю, одяг тих часів і навіть крісло гетьмана Мазепи, всотувала традиції і звичаї родини, милувалася ошатним вбранням батьківської оселі: яскравими чернігівськими плахтами, килимами, вишиванками, рушниками, буянням квітів в саду, мальовничою природою (недарма багато років потому згадувала: „Перші мої дитячі вра-

ження, що залишилися на все життя – це розкішні квіти і яскраве сонце“).

А ще дівчинка була оточена морем українських пісень і мьєлодій, які чула змалечку, в тому числі й у виконанні капелі бандуристів, заснованої дядьком Василем Коломійцем, і поезії Павла Коломійця, талановитого поета. Усе це впливало на дитячу душу і формувало світогляд майбутньої художниці.

Навчаючись у школі, вона відвідувала художню студію і отримувала свої перші нагороди, ілюструючи твори Миколи Гоголя та Івана Нечуя-Левицького і створивши панораму „Кам'яний вік“. А її картину „Ярмарок“ на виставці студійців навіть придбав Чернігівський історичний музей.

Н. Сомко опанувала таїни майстерності в Харківському та Київському художніх інститутах, студіюючи малярство і архітектуру. Подорожуючи влітку по Україні, змальовувала старовинні церкви, селянські хати та їх оздоби. І в той же час тоталітарний режим накладав на її вразливу душу гнітючі враження, незагойні рани: трагічна загибель дядька П. Коломійця, Голодомор і винищення селянства, жорстокі репресії і розстріл цвіту української культури. Тому,

переживши з чоловіком Сергієм Макаренком, теж художником (побралися вони перед війною), німецьку окупацію в Конотопі, вони прийняли непросте рішення: виїхати з маленьким сином у невідомість еміграції.

В Італії Н. Сомко виконувала замовлення грецьких церков, малювала ікони, в Югославії оформлювала сербську церкву, займалася станковим живописом. Дві виставки молодої художниці були помічені в мистецькому житті Італії. Далі скитальський шлях привів до Аргентини, де вона вступила в Аргентинське об'єднання художників, працювала в різних жанрах, виставлялася, спілкувалася з Віктором Цимбалом, познайомилася з його творчим звинуваченням „1933“, створеним ще 1934 року, тоді ж оприлюдненим з великим розголосом. Її картини прикрасили музеї Буенос-Айресе, приватні колекції.

Н. Сомко переїхала 1960 року до США, де в той час зібралася велика українська громада літераторів, художників та науковців.

Творчість її набрала нового звучання, енергетики. Вона брала участь у виставках в Нью-Йорку, Філадельфії, Бостоні, Клівленді, Чикаго, Дітройті, вступила до Об'єднання Українських Мистців, брала участь у конкурсі проєктів пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні і Буенос-Айресе. Талант архітектора розкрився в проєктуванні Православної автокефальної церкви свв. Апостолів Петра і Павла в стилі

Надія Сомко (Фото: Вікіпедія)

Надія Сомко. „Битва під Конотопом“.

козацького бароко на оселі „Верховина“. Це був унікальний випадок за всю історію релігійного зодчества на той час – проєктування Божого храму жінкою.

Н. Сомко залишила вагомий творчий спадок. Працювала в живопису, скульптурі, архітектурі. Вона віддала належне пейзажам, натюрмортам і своїм улюбленим квітам. Велику частину творчості надихнула Україна, бо вона панувала в її думках, за нею тужила її душа, до неї вона стриміла. Тому і є в доробку художниці і „Лісова пісня“ Лесі Українки з драматичним трактуванням

(Закінчення на стор. 15)

Одеський Національний театр опери та балету

9 лютого 2020 року
3:00 вечора

С. Прокоф'єв
Ромео та Джульєта
Балет у 2 актах

Хореографія Михайла Лавровського

солісти:
Джульєта - Олена Добрянська, прима балерина
Ромео - Сергій Доценко, провідний танцюрист

Kings Theatre
1027 Flatbush Avenue
Brooklyn, NY 11226

718-856-KING (5464) www.kingstheatre.com

В обороні мертвих...

(Закінчення зі стор. 6)

чином не могли заперечити авторство Марка Вовчка.

Переконливо, аргументовано спростовує В. Доманицький і записи щодо недосконалого володіння Марком Вовчком українською мовою. „Виявляється, – пише він у статті „Пам'яті Марка Вовчка“, – що того року 1857, коли ще не вийшли у світ „Оповідання“, М. Марковичка пише чудові листи до чоловіка, прегарною українською мовою, і деякі з них самі по собі художній твір“.

Більше того, дослідник обгрунтовано доводить природну схильність М. Маркович до оволодіння мовами, кількома з яких вона вільно володіла: „З пансіону Мар[ія] Олекс[андрівна] винесла дуже солідне знання французької мови. Тут вже, до речі, щоб не вертатися до сього вдруге, мушу зазначити незвичайний лінгвістичний хист Мар[ії] Олекс[андрівни], і коли була за границею, то так говорила нею (французькою мовою – В. П.) чисто, що французи не вірили, що вона не французенка. По-польськи вона говорила так добре (варшавською мовою), що Семевський, відомий історик і сам польського роду, ... дивувався. Дуже добре говорила вона по-чеськи – обох мов вивчилася од польських та чеських емігрантів у Парижі. По-англійськи і німецьки вивчилася за границею в Парижі, і знов-таки так досконально, що англійських класиків читала в оригіналі, а з німецької дуже добре перекладала... Се я навмисне зазначив для того, щоб показати, що з таким хистом не дивно було б, коли б навіть запекла „кацапка“ поруч з польською та чеською вивчилася досконально і української мови“. Це зі статті „Марія Олександрівна Маркович – авторка „Народних оповідань“.

Спростовує В. Доманицький і тезу самого П. Куліша, за якою нібито саме він, П. Куліш, дав псевдонім Марії Маркович, думку, яку повторюють і досі. „Це неправда, – пише він у статті „В обороні мертвих од живих“: – Куліш не міг назвати її „Вовчком“, бо ще до знайомства з нею дістав він року 1857 оповідання од якогось Марка Вовчка і довго не хотів їх читати: думав, що якісь етнографічні записи. „Вовчком“ прозвала себе Марковичка од одного з

предків Опанаса Марковича, що прозивався „Вовчком“.

В. Доманицький знаходить переконливі аргументи і для спростування тих суджень, що, мовляв, написані за кордоном і видані два томи „Оповідань“ Марка Вовчка (1857-1864) помітно відрізняються від редактованих О. Марковичем і П. Кулішем її „Народних оповідань“ (див. його статтю „Пам'яті Марка Вовчка“). Власне, ще й Іван Франко, з яким В. Доманицький підтримував дружні й ділові стосунки, не погодився з домислами П. Куліша щодо Марка Вовчка, маючи на увазі передовсім творчість письменниці. А В. Доманицький окрім творчості велику увагу приділив з'ясуванню її життєвих доріг.

Ще одною вельми цікавою його працею стала розлога стаття з промовистим заголовком „Марія Олександрівна Маркович – авторка „Народних оповідань“, зачитана спочатку як реферат 1907 року на засіданні Київського Наукового Товариства, а пізніше опублікована з доповненнями в „Літературно-науковому віснику“ 1908 року.

Відсилаю до цієї статті всіх, кого особливо цікавлять взаємини Марії з Опанасом Марковичем ще з дошлюбного їх часу й пізніше. „Найцінніше джерело для біографії Марії Олександрівни, а разом з тим і Опанаса Васильовича, – нотував Доманицький, – се їх листування. Тут, як у дзеркалі, одбивається істота їх обох. На щастя, збереглися листи, почавши з самої знайомости їх в Орлі, в році 1850 (Марії тоді – 15 років! – В. П.), і ці листи дуже цінні тим, що показують, чого вимагав Опанас Васильович від майбутньої дружини своєї і який вплив його був на молоду дівчину“.

Дослідник аналізує й пізніше їх листування, із якого достатньо чітко і видимо специфічно вимальовується картина їхніх взаємин. О. Маркович „пише їй цілі трактати морально-педагогічного змісту, силує її давати йому на письмі найдокладніші звістки про всі свої вчинки і навіть про мислі, і як невмолимий наставник, без жалю карає її за кожне збочення з тієї рівної

стежини, що назначив він їй“. До того ж майбутній чоловік від майбутньої дружини вимагав тримати таке поняття „моральности“, яке сам витворив. Ось, до прикладу, коли Марія „написала йому, що вона десь там танцювала, то Опан[ас] Вас[ильович] кваліфікує се як „преступление“ і зрештою вважає можливим пробачити їй сю важку провину тільки через одне те, що вона сама призналася і сама тяжко кається того злочину.

В. Доманицький не без відчутної іронії коментує цитовану занудність О. Марковича, яку, втім, юна Марія Олександрівна витримувала доволі тривалий час і після одруження. У названій статті В. Доманицький конкретними фактами й цифрами спростовує і фінансову залежність Марії від Опанаса, коли письменниця мешкала за кордоном, навіть були періоди, коли жінка утримувала чоловіка. Ретранслюю всі ці документально мотивовані судження В. Доманицького зовсім не для приниження Опанаса Васильовича, а щоб продемонструвати неправдивість домислів про нібито невдячне, байдуже чи й жорстоке ставлення Марії Олександрівни до нібито відданого їй, безмежно жертвовного щодо неї чоловіка.

На такі жалобні причитання, зокрема Ганни Барвінок, В. Доманицький у статті „В обороні мертвих од живих“ пише: „Додам лише фактичну справку: ждучи жінки з-за границі (тобто Марії – В. П.), Опанас Васильович найшов собі іншу і мав од неї двоє чи троє дітей (до речі, жінка була заміжня). Не говорю цього на докір (кому яке діло до чужого особистого життя), але коли інші зачепили це особисте життя в одній половині подружжя (життя жінки) і приносять жінку для того, щоб од того чоловік вийшов в ореолі мученика, то мушу згадати і про сей факт“.

Оскільки в статті зі „Свободи“ про амурні справи Марії Маркович згадано відносно нейтрально, не буду і я про це мовити, тим паче, що ця тема мала і продовжує мати достатньо широку лектуру. Тільки останнім часом з'яви-

лися такі цікаві речі, як романи Івана Волошенюка „Марія й Опанас, проза і Парнас“, Галини Тарасюк „Зоре моя вечірня, або Пророк і Марія“, дослідження Ірини Чайковської „Марія Маркович і Іван Тургенев“ (за листуванням цих письменників) тощо. Не реагуватиму й на епізоди з особистого життя Богдана Марковича – як вони подані в зазначеній статті. Зовсім не певен у правдивості автора статті, який наводить приклади прямого плагіату з перекладами, до якого нібито вдавалась Марко Вовчок. Вочевидь і тут не обійшлося без домислів і „відкриттів“.

Зауважу ще на одному судженні О. Рудяченка про те, що Марко Вовчок „не вступала і до церкви, бо вважала себе атеїсткою“. Аргументів цьому він не наводить. Натомість у статті В. Доманицького „Марія Олександрівна Маркович...“ читаємо: „Виховання будучої дружини своєї Опанас Вас[ильович] провадив на релігійному ґрунті. Сам він був надзвичайно релігійний чоловік... Святиню (церковно-релігійну) він ставив над усе... Молода дівчина (тобто Марія, тоді ще Вілінська – В. П.) мусіла з його наказу прочитати не одну книжку, щоб проіннятися духом релігійности“. Далі називаються прочитані книжки, цитуються фрагменти листів відповідної семантики, в тому числі писані Марією. То що, Марія Маркович еволюціонувала в бік атеїзму? Як це сталося? Під впливом чого?

Резюмуючи, зауважу, що до клясики і клясиків треба постійно повертатися, перечитувати, відкривати нові грані творчості й особистостей, у тому числі й життя особистого. Це цікаво, це олюднює письменство, знімає казенність чи іконописність. Але й тут, як і скрізь, треба прагнути етичного об'єктивізму, їти до джерел. У випадку ж із Марком Вовчком, певен, просто не обійтися без ґрунтовних „реабілітаційних“ праць В. Доманицького.

Д-р Володимир Поліщук – професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

Гості відвідали...

(Закінчення зі стор. 11)

наповнену українцями і поляками, яких було багато. Усі вони оплесками

вітали артистів з Перемишля, а також серболужицькі ансамблі з Німеччини.

Одним з ведучих був Володя Процюк, який цікаво вводив присутніх українською мовою в усі точки концерту.

В Зеленій Гурі діють гуртки ОУП і

Об'єднання Лемків, які запрошують всіх до своєї домівки. Є бібліотека з немалою кількістю українських книжок. Діють дві церкви – Українська Греко-Католицька Церква і Автокефальна Православна.

Концерт в Колонній залі Маршалківського уряду Любуського воєводства. (Фото: Ігор Магас)

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страхування Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ

Ліцензований продавець
страхування життя

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо

сумлінно, скоро і на час та

з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ

645 W. 1st Ave.

Tel.: (908) 241-2190

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA

1916 Welsh Rd., Unit 3

Tel.: (215) 969-4986

(215) 728-6040

Слово про унікальну...

(Закінчення зі стор. 13)

образу Мавки, і композиція, присвячена материнству („Мати“), і портрет української красуні в народному строї („Великдень“).

У творчості Н. Сомко присутня і американська тематика, втілена в живопису „Слава переможцям“, присвячена перемозі американської революції 1776 року, портретні композиції відомих акторів українського походження Джека Пеленса (Палагнюка) і Майкла Мазурки (Мазуренка), американця Джона Вейна.

На 1960-ті роки припадає особливий розквіт творчої енергії Н. Сомко, ніби накопиченої за все попереднє життя, який можна порівняти лише з вибухом. Її душу, думки заповонила історія далекої батьківщини часів Київської Русі і звитяжної боротьби за визволення України XVII ст. Так з'явилася серія епічних полотен „Князь Олег під Царгородом“, „Іду на ви“, „Хрещення

Руси-України“, „Свято в древньому Києві“, „Сватання Анни Ярославни“.

Але особливий творчий злет відбувся, коли художниця звернулася до героїчних сторінок історії України, і в ній прокинувся талант баталіста, яким можуть захоплюватися всі баталістичоловіки світу. Художниця здивувала світ унікальними полотнами „Бій князя Ігоря з половцями“, „Оборона святини“, „Наступ“, „Атака“, „Богун“, „Перемога гетьмана Виговського“. І серед них невмирущим вогнем сяє полотно „Бій під Конотопом“.

Але Н. Сомко ніби мало було живопису і вона звернулася до скульптури. В її руках ожили композиції „Богдан Хмельницький“, „Запорожці“, „Перемога“, „Тарас Бульба“, „Козак Мамай“, „Козак на коні“, „Прощання“, а також „Князь Олег“, „Бій князя Святослава з хозарами“, „Князь Ігор“ та інші.

Н. Сомко щедро збагатила українську мистецьку скарбницю завдяки поєднанню досконалої техніки, кипучого темпераменту, української живописної школи й високого патріотизму.

У глибокому смутку повідомляємо, що 30 вересня 2019 року відійшла у вічність наша дорога Мама

св. п. Розалія Гавришків
з дому Гиряк

народжена 14 квітня 1922 року, Загутинь, Польща.

Розалія прибула до США в 1949 році, після 10-ти років як примусовий робітник і переміщена особа в Німеччині. Вийшла заміж за Григорія Гавришківа у 1953 році, та разом виховали родину в м. Авбурн, Н. Й. Була активна в СУМ, 283-му Відділі УНСоюзу „Запорозька Січ“ та в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Авбурн, Н. Й.

Залишилися у смутку:

донька - Марія, Філядельфія, Па.
донька - Дарка, Рочестер, Н. Й.
племінники Орест Судик, Оксана Петрівна і Ліда Стасів в Україні
дальша родина в Україні та США

Вічна їй пам'ять!

ГУ ООЧСУ ПОВІДОМЛЯЄ ПРО
XXXI-ий З'їзд ООЧСУ
29-го березня 2020 року

Нью Йорк, 29-го грудня 2019 року.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ДО: Управ і членства ООЧСУ
СПРАВА: XXXI-ий З'їзд ООЧСУ

Дорогі Подруги і Друзі!

Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України повідомляє Управ Відділів та все членство, що XXXI-ий З'їзд ООЧСУ відбудеться 29-го березня 2020 року.

Місце відбуття :

Український Парафіяльний Центр "Св. Володимира"
("St. Vladimir" Ukrainian Parish Center)
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553.

Звіт проробленої праці включно із фінансовим звітом та звіти референтур будуть відповідно представлені.

Початок З'їзду – 9-та год. ранку.

Щоби одержати повний пакет інформації, просимо звернутися на наш сайт www.odffu.org, писати нам на odffu.info@gmail.com або зателефонувати нам, **(917)794-5226**.

Остаємось до Вас з пошаною та дружнім привітом,

Слава Україні – Героям Слава!

За Головну Управу ООЧСУ :

Олесь Стрільчук
Голова

Іван Яворський
Екзекутивний Секретар

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

LYTWIN & LYTWIN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємось похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

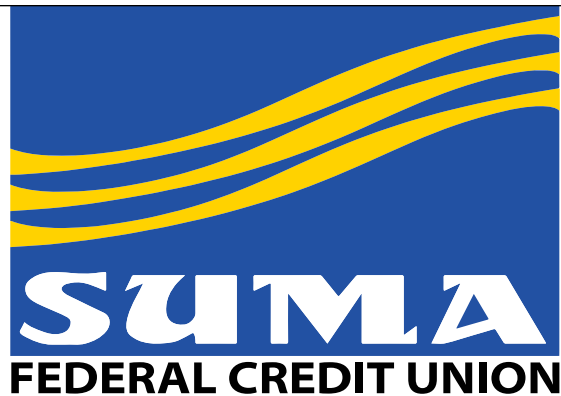
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.
PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILINGUAL HOME APPOINTMENTS

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99%
APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG